

Instructie voor rekentool t.b.v. vangnetbepaling go-scholen - versie 2026

7-7-2025

1. Inleiding

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn bij wet verplicht om vast te stellen of er na de teldatum sprake is van een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs en de wijze waarop de betreffende scholen hiervoor tegemoet gekomen worden. Om op dit punt landelijk zo veel mogelijk uniformiteit te bewerkstelligen is in 2022 de 'Handreiking vangnetbepaling go-scholen' ontwikkeld. Deze handreiking is onder meer te vinden op de [website van het Steunpunt passend onderwijs](#). Wie aan de slag gaat met de rekentool doet er goed aan eerst de handreiking te lezen.

Samenwerkingsverbanden die de genoemde handreiking hebben overgenomen, en go-scholen die met deze samenwerkingsverbanden te maken hebben, worden in de uitvoering van de handreiking gefaciliteerd door een rekentool, waarvan dit de instructie is.

De rekentool is in 2 versies beschikbaar:

- *Vangnettool go-scholen, bekostigingsjaar 2026 (leerlingstromen 2024-2025)*
Deze versie, met aparte tabbladen voor het sbo, so en vso, toont welke bedragen de betreffende scholen aan welk swv kunnen factureren.
- *Vangnettool swv, bekostigingsjaar 2026 (leerlingstromen 2024-2025)*
Deze versie van de tool toont welke (eventuele) facturen het samenwerkingsverband van go-scholen kan verwachten.

Beide versies van de rekentool zijn voor go-scholen en swv-en bereikbaar via 'Mijn DUO'. Deze versies van de rekentool bevatten [de definitieve bekostigingsbedragen 2025](#) en zullen worden aangepast als nieuwe bedragen gepubliceerd worden.

DUO faciliteert de go-scholen en de samenwerkingsverbanden door databestanden te leveren die inzicht geven in leerlingstromen, zodat bepaald kan worden of er sprake is van meer dan gemiddelde groei. Het voordeel van het werken met de rekentool is dat de onderwijsorganisatie eigenlijk zelf de ruwe databestanden van DUO niet hoeft te downloaden en te analyseren, omdat alle data in rekentool zijn verwerkt en de rekentool automatisch alle stappen doorloopt die in de handreiking toegelicht worden.

2. Opbouw van deze instructie

Nadat in paragraaf 1 aanleiding en doel van de handreiking en rekentool zijn toegelicht, komen hierna de volgende onderwerpen aan de orde in deze instructie. In paragraaf 3 wordt achtergrond- informatie over de vangnetbepaling gegeven. Paragraaf 4 vat de in de handreiking gepropageerde werkwijze samen. De rekentool faciliteert deze werkwijze. Paragraaf 5 bevat een nadere instructie en toelichting op het werken met de rekentool. Daarna volgt een bijlage met vragen en antwoorden (Q&A) die regelmatig gesteld werden naar aanleiding van de handreiking en de versies 2023, 2024 & 2025 van de rekentool.

3. Achtergrondinformatie

In wet- en regelgeving is in 2022, bij de invoering van de vereenvoudiging bekostiging po, een globale opzet voor een vangnetbepaling opgenomen. Samenwerkingsverbanden (swv) moeten conform de wet een vangnetbepaling uitwerken en opnemen in hun ondersteuningsplan.

De vangnetbepaling biedt zekerheid aan scholen voor gespecialiseerd onderwijs (sbo, so en vso; hierna 'go-scholen') die te maken krijgen met een meer dan gemiddelde toename in het aantal leerlingen na de teldatum van 1 februari.

Een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit vertegenwoordigers van de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO¹ en de Sectorraad swv vo heeft in 2022 een handreiking opgesteld die samenwerkingsverbanden een suggestie doet voor invulling van de verplichte vangnetbepaling.

Door deze suggestie toe te passen hoeven swv niet allemaal een eigen vangnetbepaling te bedenken en hebben go-scholen landelijk met gelijke regels te maken. In de handreiking wordt de voorgestelde werkwijze globaal toegelicht. In de werkwijze wordt gewerkt met data van DUO. Er is naast de handreiking een rekentool² ontwikkeld die met de data van DUO rekent, analyseert, saldeert en concludeert. Op basis van deze gegevens kunnen de go-scholen hun nota's opstellen en swv deze nota's controleren.

Dit document bevat een toelichting op het werken met de handreiking en (met name) de rekentool ten behoeve van begrotingsjaar 2026. Deze versie van de rekentool is qua inhoudelijke en technische werking vrijwel gelijk aan de vorige editie. Ook van de handreiking en de instructie zijn geüpdatete versies verschenen.

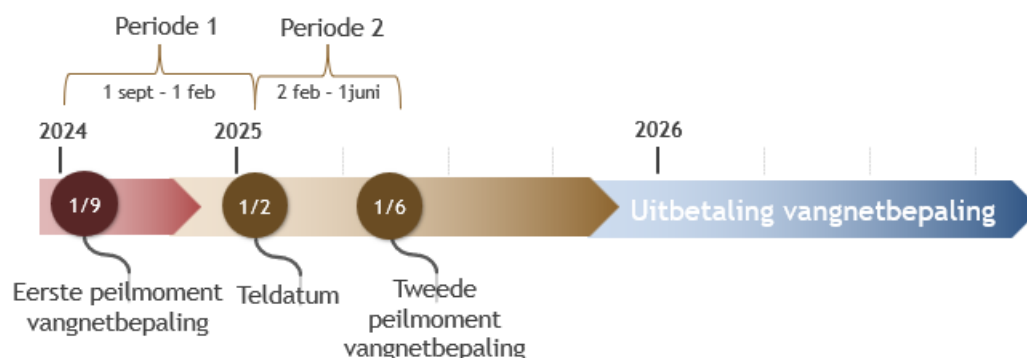
4. De vangnetpaling in een notendop

Er is, in termen van de opgestelde handreiking, sprake van een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen op een go-school na 1 februari als de toename van het aantal ingeschreven leerlingen (inclusief residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) in de periode van 2 februari – 1 juni (periode 2) meer bedraagt dan in de voorgaande periode 1 september – 1 februari (periode 1) uit hetzelfde schooljaar. Als hiervan sprake is, dan wordt per swv per ondersteuningscategorie bekeken hoeveel leerlingen met een nieuwe TLV zijn ingestroomd op de go-school tussen 2 februari – 1 juni en hoeveel leerlingen zijn uitgestroomd. Hieraan worden de bekostigingsbedragen voor het betreffende bekostigingsjaar gekoppeld en de bekostiging voor de instroom en uitstroom wordt gesaldeerd. Als de uitkomst een positief bedrag is, dan verstuurt de go-school in het eerste kwartaal van het betreffende bekostigings- en begrotingsjaar een factuur/declaratie naar het betreffende swv. Het swv stelt, na verificatie, de factuur betaalbaar.

In onderstaande figuur is dit voor begrotingsjaar 2026 uitgewerkt, daarbij wordt gewerkt met data uit het schooljaar 2024-2025. In deze instructie worden de bijbehorende stappen voor het swv en de go-school toegelicht.

¹ Het netwerk LPO en de Sectorraad swv vo zijn per 1-8-2024 opgegaan in één organisatie: Overkoepelend Netwerk Samenwerkingsverbanden (ONSswv).

² Zie paragraaf 1.

5. De instructie

Deze instructie is bedoeld voor de situatie waarin de landelijke handreiking wordt gevolgd en gebruik gemaakt wordt van de bijbehorende rekentool.

- De eerste handeling is het vaststellen van de vangnetbepaling in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Hiervoor is een concepttekst uitgewerkt in bijlage C van de handreiking. Als het goed is hebben alle samenwerkingsverbanden deze stap in 2022 of 2023 doorlopen en een vorm van vangnetregeling in hun ondersteuningsplan vastgelegd³.
- Als het samenwerkingsverband de werkwijze uit de landelijke handreiking heeft overgenomen, dan kunnen de go-scholen betrokken bij het swv de stappen volgens deze instructie uitvoeren.
- De eerste stap, die jaarlijks wordt uitgevoerd door de go-school, is het vaststellen of er sprake is van een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen. Hiervoor is het leerlingenaantal op 1 september, 1 februari en 1 juni uit hetzelfde schooljaar relevant. Daarom is het van groot belang dat de go-scholen hun leerlingenadministratie steeds actueel op orde hebben.

Deze informatie komt vanuit DUO en is voor de go-scholen (en ter informatie en controle, ook voor de samenwerkingsverbanden) beschikbaar op 'Mijn DUO'. De ruwe data van DUO moeten geanalyseerd en gecombineerd worden. De rekentool die samen met de handreiking beschikbaar is, is speciaal hiervoor ontwikkeld.

Als er sprake is van meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen volgt stap 3. Anders niet, en dan vindt er dus geen verrekening plaats.

In stap 1 volgt het antwoord op de vraag of er per school, in de termen van DUO 'instelling' (voorheen BRIN), sprake is van een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen tussen 2 februari en 1 juni conform de definitie uit de handreiking. Zo ja, dan is stap 2 relevant. DUO hanteert voor een instelling (school) een code die bestaat uit vier tekens⁴.

- De tweede stap is het vaststellen van de hoogte van de vangnetbekostiging per samenwerkingsband door de go-school. Hiervoor kunnen opnieuw de informatie van DUO en de rekentool gebruikt worden. De data van DUO worden in de rekentool gesaldeerd en

³ Het is mogelijk dat samenwerkingsverbanden hun beleid inzake de vangnetbepaling willen herzien: bijvoorbeeld alsnog de landelijke handreiking willen gaan volgen, of juist een eigen regeling willen vaststellen (waar de opstellers van de handreiking overigens geen voorstander van zijn). Dit kan op het moment dat een nieuw ondersteuningsplan wordt vastgesteld, of in de vorm van een tussentijdse wijziging van het plan. Daarbij moet dan de procedure die geldt voor vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan doorlopen worden.

⁴ Daarnaast hanteert DUO het begrip vestiging (locatie), met een aanduiding die bestaat uit 6 tekens: de vestigingscode, voorheen subBRINnummer. Vestigingen spelen geen rol in de handreiking en rekentool. Ze maken wel deel uit van de ruwe data die via het DUO bestand beschikbaar komen.

gekwantificeerd in geld. In deze stap wordt rekening gehouden met de instroom (alleen nieuwe TLV's) en uitstroom per ondersteuningscategorie. Het kan voorkomen dat uit deze stap alsnog volgt dat er geen verrekening plaatsvindt. Als er wel een te declareren bedrag uit de tool naar voren komt stuurt de go-school in het eerste kwartaal van het betreffende bekostigings- en begrotingsjaar een factuur/declaratie naar het betreffende swv. In stap 2 biedt de rekentool twee tabellen.

De eerst tabel geeft per samenwerkingsverband weer hoeveel leerlingen met een nieuwe TLV zijn ingestroomd en hoeveel leerlingen zijn uitgestroomd op de go-school.

In de tweede tabel volgt per samenwerkingsverband het saldo van deze instroom en uitstroom. Dit resulteert uiteindelijk in een te declareren/factureren bedrag door de go-school aan het samenwerkingsverband.

- De volgende handeling betreft de verificatie van de declaratie/factuur door het swv, aan de hand van de DUO gegevens. Dit wordt gefaciliteerd door de rekentool⁵ en de betaalbaarstelling van de factuur door het swv in het betreffende begrotingsjaar.

Let op, de toename van het aantal leerlingen in de periode tussen 2 februari en 1 juni is vaak niet gelijk aan het saldo van de instroom en uitstroom in stap 1. Dit komt doordat de aantallen bij stap 1 en 2 op verschillende manieren tot stand komen. Dit is een bewuste keuze, zodat het aantal leerlingen op 1 februari aansluit op het aantal dat in de beschikking van DUO staat. En dit komt doordat voor de instroom bij stap 2 alleen wordt gekeken naar nieuwe TLV's, net als bij de oude groeiregeling die gold tot aan de invoering van de vereenvoudiging bekostiging po.

In de bekostiging is aanvankelijk sprake van voorlopige bedragen, in de loop van het kalenderjaar worden deze definitief. Deze worden dan ook verwerkt in de rekentool. Dat leidt tot iets hogere bedragen die go-scholen kunnen factureren. Als dit substantiële bedragen zijn, is het reëel dat go-scholen swv nog een aanvullende factuur zenden en swv deze betaalbaar stellen.

In de volgende paragraaf (Q&A) volgt meer duiding op de verstrekte informatie over de aantallen en de uitkomsten uit de rekentool. De DUO informatie is zo goed als mogelijk voor publicatie geverifieerd. De partijen betrokken bij het opstellen van de handreiking beschikken echter niet over de mogelijkheid om de gegevens per instellingscode of samenwerkingsverband te verifiëren. Voor inhoudelijke vragen over de handreiking vangnetbepaling en de rekentool, kunt u terecht bij Steunpunt Passend Onderwijs steunpuntpassendonderwijs-povo.nl. Voor vragen over de DUO informatie kunt u terecht bij de [Ico helpdesk van DUO](#).

⁵ In afwachting van (eventuele) facturen van go scholen, kunnen swv de rekentool ook alvast benutten bij het opstellen van hun begroting 2026. Men kan in de tool aflezen welke facturen verwacht kunnen worden.

1. Waarom is de toename van het aantal leerlingen uit periode 2 (bij stap 1) niet gelijk aan het aantal leerlingen waarvoor de go-school aanvullende bekostigd wordt (stap 2)?

Hiervoor zijn verschillende oorzaken. De belangrijkste oorzaak is dat bij stap 2 voor de instroom alleen wordt gekeken naar nieuwe TLV's die aan een samenwerkingsverband gekoppeld kunnen worden. Hierdoor worden minder leerlingen bij stap 2 meegeteld dan bij stap 1, omdat bij stap 1 alle ingeschreven leerlingen wordt geteld op 1 juni. Andere mogelijke oorzaken zijn hieronder opgesomd:

- ✿ Tussen de ingestroomde leerlingen tussen 2 februari en 1 juni zitten mogelijk leerlingen met een bestaande/oude TLV. Deze tellen wel mee bij stap 1, maar niet bij stap 2.
- ✿ Voor een aantal leerlingen is bij DUO geen TLV-nummer danwel samenwerkingsverband bekend. DUO koppelt deze leerlingen zelf aan een swv, op basis van woonplaats, school van herkomst e.d.
- ✿ In stap 1 worden alle ingeschreven leerlingen geteld op 1 september en op 1 juni. Voor het aantal op 1 februari wordt aangesloten op de aantallen uit de beschikkingen. Dit aantal komt op een andere manier tot stand, omdat hierbij ook de bekostigingsstatus van een inschrijving wordt bepaald. Hierdoor is het aantal leerlingen op 1 februari doorgaans kleiner dan volgens de manier waarop de aantallen op 1 september en 1 juni worden geteld. De kans is hierdoor groter dan een go-school bij stap 1 in aanmerking komt voor de vangnetbepaling. Dit leidt echter niet automatisch tot een declaratie/factuur; dat is afhankelijk van stap 2.
- ✿ De leerlingadministratie van de go-school is op één van de genoemde data niet op orde (zie 2).

2. Waarom komen de aantallen niet overeen met de administratie van de go-school?

Hiervoor zijn de redenen bij het bovenstaande antwoord mogelijk relevant. Daarnaast komt dit mogelijk doordat go-scholen in hun administratie op een later moment nog met terugwerkende kracht aanpassingen hebben gedaan. Om de in de handreiking gepropageerde regeling goed te laten functioneren is het van belang dat de leerlingadministraties van de scholen altijd op orde zijn. Meer hierover is te lezen in dit bericht: <https://www.poraad.nl/arbeidszaken-bedrijfsvoering/financien-primair-onderwijs/let-op-de-leerlingadministratie-van-1>

3. Voor stap 1 vergelijkt de school het aantal leerlingen mét een TLV (inclusief residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op drie peilmomenten. Hoe kan het aantal op 1 februari dan gelijk zijn aan het aantal leerlingen op de beschikking van DUO, terwijl ik ook bekostigde leerlingen heb zonder een TLV?

De gehanteerde definitie uit de handreiking van 2022 sluit niet aan op het aantal bekostigde leerlingen op 1 februari. Echter, de go-school krijgt wel bekostiging voor alle ingeschreven leerlingen op 1 februari. Daarom is de definitie aangepast en besloten om op de drie peilmoment 'alle ingeschreven leerlingen (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op de go-school) te tellen. Hiermee komt het aantal leerlingen op 1 februari overeen met het aantal leerlingen op de beschikking van DUO.

4. Bij mijn school is wel sprake van een meer dan gemiddelde toename bij stap 1, maar het te factureren bedrag is € 0. Hoe kan dat?

Een mogelijke oorzaak is dat het aantal naar regulier uitgestroomde leerlingen tussen 2 februari en 1 juni hoger is dan het aantal ingestroomde leerlingen met een nieuwe TLV. Zie ook het antwoord op vraag 1. Ook kan het voorkomen dat in het so leerlingen instromen uit het sbo, dit zijn geen nieuwe TLV's in het kader van de vangnetbepaling. Daarnaast kan het bij het so en vso voorkomen dat de uitgestroomde leerlingen een zwaardere ondersteuningscategorie hadden dan de ingestroomde leerlingen.

5. Op mijn school is in het betreffende schooljaar wel sprake van groei, maar ik krijg geen bedrag vanuit de vangnetbepaling (bij stap 2). Hoe kan dat?

De vangnetbepaling is er voor go-scholen met een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen na 1 februari. In deze situatie kan het zijn dat er ook groei heeft plaatsgevonden tussen 1 september en 1 februari, en dat deze groei groter of gelijk is aan de groei in de periode tussen 2 februari en 1 juni. De go-school ontvangt bekostiging op basis van het aantal leerlingen op 1 februari, en dit aantal is dan ongeveer het gemiddelde aantal leerlingen in het schooljaar. De aanname die is gemaakt bij de handreiking, is dat in deze situatie een verantwoorde bedrijfsvoering bij de go-school niet in het gedrang komt.

Daarnaast kan het zijn dat het samenwerkingsverband niet heeft gekozen de handreiking voor de vangnetbepaling over te nemen. In dat geval heeft het samenwerkingsverband een andere methodiek bepaalt om go-scholen te vergoeden bij een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen na 1 februari. Dit staat in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

6. In de oude groeiregeling kreeg onze school vaak groeibekostiging. Nu is dit niet het geval. Hoe kan dat?

In de oude bekostigingssystematiek werden scholen bekostigd op basis van teldatum 1 oktober. go-scholen ontvingen via de oude groeiregeling groeibekostiging vanuit het samenwerkingsverband voor het verschil in het aantal leerlingen tussen 1 oktober en 1 februari. In de huidige bekostigingssystematiek worden go-scholen al direct bekostigd op basis van het aantal leerlingen op 1 februari. De vangnetbepaling is er vervolgens voor scholen die na 1 februari te maken hebben met een meer dan gemiddelde toename in het aantal leerlingen. Ten tijde van de oude bekostigingssystematiek ontvingen go-scholen geen extra bekostiging voor de toename van het aantal leerlingen tussen 2 februari en 1 juni, tenzij het samenwerkingsverband hier zelf iets voor had bepaald.

7. Waarom wordt bij stap 2 alleen gekeken naar ingestroomde leerlingen met een nieuwe TLV?

Deze methodiek is hetzelfde als bij de oude groeiregeling. De leerlingen met een oude of bestaande TLV zijn al bekostigd door een samenwerkingsverband, alleen op een andere school. Dit gebeurt op basis van de 1 februari telling.